

Izabela – poganka i tiranica

איזבל

Biblijsko upozorenje
1 Kr 16 – 2 Kr 9

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

1

Krivovjerna, krvoločna kraljica

- 1 Kr 16,31 žena Ahabova
  - kći sidonskog kralja
    - koji je imenom Baalov אהבעל
    - kult Baala 1. put u 1 Kr
  - Suprotnost udovici iz Sarfate (17,8-24)
- 1 Kr 18,4 “sasjekla” proroke
  - Dvorski upravitelj svjedoči o tome v13
    - Bogobožazan v3, od malena v12
  - Spašava 100 proroka v4.13
- v18 Ahabova kuća donosi propast
- v19 Izabela hrani 450 Baalovih proroka

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

2

Tiranica i Nabotov vinograd

21,5 Izabela se brine za kraljevo stanje

- Kralj izvješćuje o pothvatu v5
- Ispušta ime Božje koje Nabot zaziva v3
- Izvan konteksta: “ne dam ti” v4.6
- v7 kraljica naređuje: “ustani i jedi!” (usp. 19,5.7)
- v8 “montira” proces sa starješinama i uglednicima
  - Čine po njezinoj riječi v11
  - Podnose joj izvještaj v14
  - Dva lažna svjedoka v10.13
  - Kamenovanje v13

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

3

“Davidov grijeh”

- 21,15 naknadno izvješćuje kralja
  - opet naređuje: “ustani!” usp. v7
- na temelju objave (v17-19) prorok naviješta sud v20-24
  - osuda Ahabu
  - v23 Izabeli da će umrijeti u Jizreelu
    - v27 ona se ne kaje
  - v25 ona je zavela kralja

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

4

Princeza prokletnica

- 2 Kr 9,10 Elizejev učenik ponavlja osudu
- v7 Bog se osvećuje na Izabeli za svoje slugu
- v22 bludništvo i magija
  - novopomazani Jehu u osvajačkom pohodu govori o Izabeli
- v30 zavodi i osvajača?
  - v31 dotjeruje se i prva upućuje pozdrav – optužbu ili pohvalu?
- v33 Jehu naređuje krvavo smaknuće
  - v34 potvrđuje da je kraljeva kći (usp. 16,31)
  - v36 vidi ostvarenje Ilijina proroštva iz 21,23

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

5

Knjiga o Tobiji

Put do sretnoga braka

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

6

Tobija

- deuterokanonska, 14 poglavlja, citira (2,6; 14,4,8)
  - “Noa, Abraham, Izak, Jakov” 4,12
- kreposni Tobit u Ninivi o sebi 1,1-3,6
  - Naftalijevac, vjieran Zakonu, u sužanjstvu trpi
    - moli za smrt 3,2-6
- Sara, kći Raguela i Edne, u Ekbatani 3,7-15
  - žrtva zloduha, gubi 7 zaručnika
    - moli za smrt 3,11-15
      - “druga kamera”
- reakcija na nebu 3,16s – gornja pozornica

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

7

Sin Tobija

- dolazi k ocu i sluša mudrosnu pouku c4
  - poslan po uštedevinu kod Gabaela u Rages
- poslani *Rafael* (3,17) uza nj kao *Azarja* c5
  - Tobija ga pronalazi, Tobit odobrava pratnju
    - otac im želi andeosku pratnju 5,17
  - Azarja poučava o lijeku 6,4,8 רפא
  - i Tobija zna za Sarinu sudbinu 6,14
- kod Raguela i Edne sklopljen brak c7s
  - Rafael izvršava poslanje 8,3

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

8

Spasenje

- Lijek 8,2 i molitva 8,5-7 pomažu
  - i roditelji zahvaljuju Bogu 8,15-17
    - 14 dana svadbe (8,20) + 11,19
- Azarja odlazi po uštedevinu c9
- Tobit i Ana sumnjaju u povratak sina 10,1-7
  - “druga kamera”
- oproštaj i blagoslov mladenaca v8-14
- Azarja i Tobija žure da izliječe Tobita, a Ana ih izdaleka prepoznaje 11,1-9

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

9

Višestruk rasplet

- Tobit izliječen hvali Boga 11,10-14
  - i anđele 11,14
- dočekuje i prima snahu Saru 11,16-19
- Azarja (יהודה + עזר) otkriva da je Rafael c12
  - daje nalog da zapišu događaje (v20)
  - Tobit izriče molitvu (c13) i proroštvo (c14),
- Tobija dvostruki baštinik (14,13)
  - doživljava i politički uspjeh (14,14)

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

10

Pashalne pjesme

Ps 113s

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

11

Kompozicija teksta i uvod

- Halelu 3x 113,1 > v9 > “drhti” 114,7
- S Ps 114 kod Pashe
- Imperativ za razliku od 112; 115,1 molitva
- v1-3 Gospodinovo ime
- Hvalite v1 יהרה
- Tko? Božji slugе!
- Svagda (v2), svugdje (v3)

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

12

Bog na nebu i na zemlji

- 113,4-6 univerzalna, kozmička Božja veličina
- Iznad nebesa v4
- Prijestolje v5
- Ali prisutan
  - Za sve narode v4
  - Dubok pogled gore i dolje v6

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

13

Povijest Božjega naroda

- 113,7-9 Božja djela
  - Diže siromaha v7
  - Nerotkinji daje da bude majka v9
- Povijest "njegova naroda" v8
- Ps 114 formalni nastavak
  - Čije svetište v2 usp. 113,5

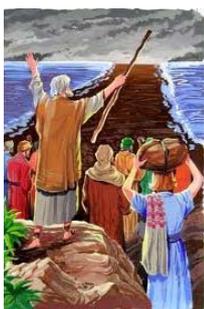
13.12.2011.

ferba2_009.ppt

14

...i završni poziv

- Doba izlaska 114,1
- v1-4 povijest
  - Juda i Izrael v2
  - Crveno more i Jordan v3
- v5-8 izravno obraćenje
  - Moru i Jordanu 5s
  - Cijeloj zemlji 7
    - Zbog vode u pustinji v8
- Dom Jakovljevi 114,1 (113,8)
- Bog Jakovljevi v7

13.12.2011.

ferba2_009.ppt

15